

Sygn. akt I PK 46/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa Z.B.
przeciwko D. Polska Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 4 października 2016 r., sygn. akt IX Pa [...],

I odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
II zasądza od powoda na rzecz pozwanego 240 zł (dwieście
czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 4 października 2016 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 26 kwietnia 2016 r. i oddalił powództwo Z.B. skierowane przeciwko D. Polska Spółka z o.o. w T. o przywrócenie do pracy.

Sąd drugiej instancji podkreślił, że pracodawca wypowiadając w dniu 29 maja 2015 r. umowę o pracę wskazał na kilka przyczyn zakończenia zatrudnienia. Między innymi zarzucał powodowi dezorganizację i destabilizację pracy zespołu powodowaną częstą absencją chorobową. W ocenie Sądu – zważywszy na ilość nieobecności w latach 2012-2015 i kooperacyjny sposób świadczenia pracy – przyczyna ta uzasadniała wypowiedzenie umowy o pracę. Zdaniem Sądu

odwoławczego potwierdziły się również inne zarzuty dotyczące popełnianych błędów, aroganckiego zachowania powoda. W całości, okoliczności te uzasadniały wypowiedzenie stosunku pracy.

Skargę kasacyjną wniósł powód, zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez całkowicie dowolną i sprzeczną zasadami logiki ocenę materiału dowodowego przejawiającą się w błędnym ustaleniu, iż zastosowane przez pozwanego kryteria oceny pracy i postawy powoda jako sprawiedliwe, konkretne i obiektywne uzasadniają rozwiązanie z nim umowy o pracę;

- art. 30 § 4 k.p. skutkujące przyjęciem, iż wskazane przez pozwanego okoliczności uzasadniające przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę uzasadniały rozwiązanie umowy o pracę z powodem;

- art. 45 § 1 k.p. przez błędne przyjęcie, że sformułowane przeciwko powodowi zarzuty co do jakości pracy i jego zachowania są prawdziwe i konkretne, a nadto stanowią uzasadnioną przyczynę zakończenia zatrudnienia.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne. Sprowadza się ono do wskazania warunków w jakich, z uwagi na cel, społeczno-gospodarcze przeznaczenia oraz potrzeby, pracodawca może skutecznie rozwiązać z pracownikiem umowę o pracę z przyczyn błahych, nieaktualnych i nie pozostających w żadnym związku z bieżącą sytuacją pracownika poprzez zastosowanie kryteriów doboru odpowiednich do konieczności rozwiązania umowy o pracę w szczególności ze wskazaniem momentu, który pozwalałby na spełnienie w/w warunków. Zdaniem skarżącego w sprawie istnieje też istotne zagadnienie prawne, to jest czy można w sposób zgodny z przepisami Kodeksu pracy rozwiązać z pracownikiem umowę o pracę z przyczyn, które przede wszystkim z uwagi na upływ czasu nie są już aktualne i nie pozostają w żadnym związku ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa pracodawcy do zwolnienia pracownika. W ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest również oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew twierdzeniom powoda w sprawie nie występuje zagadnienie prawne uprawniające do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Środek zaskarżenia nie jest też trafny w sposób oczywisty.

Pracodawca ma prawo wypowiedzieć umowę o pracę, jeśli podniesie uzasadniona przyczynę. Posłużenie się w art. 45 § 1 k.p. tego rodzaju formułą zmusza do zindywidualizowanej oceny. Znaczy to tyle, że nie jest możliwe jednoznaczne wskazanie czynników doprecyzowujących ten warunek. W celu określenia czy wypowiedzenie jest uzasadnione, czy też nie ma tego przymiotu należy uwzględnić wiele zmiennych. Nie da się zatem wypracować zwartego wzorca postępowania. Powód nie wziął pod uwagę tej zależności, co doprowadziło do sformułowania zagadnienia prawnego, którego przesądzenie w sposób abstrakcyjny nie jest możliwe.

Pomijając powyższe, analiza wypowiedzi skarżącego prowadzi do wniosku, że nie chodzi mu o wykreowanie istotnego zagadnienia prawnego. Zgłoszona przesłanka przedsądu ma wyłącznie na celu uruchomienie kontroli kasacyjnej. W przeciwnym razie, powód przedstawiłby własne przemyślenia w tym temacie. Niestety tak się nie stało. W skardze kasacyjnej brak ogólnych rozważań na temat „warunków w jakich pracodawca może rozwiązać umowę o pracę”. W to miejsce skarżący polemizuje ze stanowiskiem Sądu, a zatem wdaje się w spór dotyczący konkretnego stanu faktycznego. Wskazanie tej zależności było potrzebne, jeśli weźmie się pod uwagę, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest możliwe tylko wówczas, gdy w sprawie ujawnił się problem jurystyczny, który ma znaczenie uniwersalne. Powinien on być pomocny nie tylko w stanie faktycznym sprawy, ale również w innym zbliżonym układzie zdarzeń. Aby tak się stało, strona powinna wyznaczyć zmienne warunkujące podobieństwo, a następnie odnieść je do obowiązujących przepisów, a ostatecznie nakreślić zależność interpretacyjną prowadząca do wypracowania określonego wzorca normatywnego. Zagadnienie prawne podniesione przez powoda właściwości tych nie posiada, nie może zostać zatem uznane za „istotne”.

Niezależnie od przedstawionych racji, trzeba wskazać, że zagadnienie prawne z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zostać osadzone w miarodajnym stanie faktycznym sprawy. Wynika to z tego, że Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami

faktycznymi. Stawiając do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne powód wbrew ocenie Sądu Okręgowego założył, że podane przez pracodawcę przyczyny były błahе, nieaktualne i nie pozostawały w związku z bieżącą sytuacją pracownika, a zastosowanie kryteria zwolnienia z pracy były nieodpowiednie. W rezultacie, Sąd Najwyższy miałby odpowiadać na zagadnienie prawne, które jest nieadekwatne względem ustaleń Sądu drugiej instancji. Zabieg tego rodzaju nie mieści się w granicach wyznaczonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., który wyraźnie stanowi, że zagadnienie prawne ma wystąpić „w sprawie”, a nie według przekonania strony skarżącej.

Sąd drugiej instancji szczególny nacisk położył na absencje chorobowe powoda. Z tej perspektywy trudno twierdzić, że przyczyna ta jest nieaktualna. Poza tym, co przemilcza skarżący, dopuszczalność rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem z racji częstych niezdolności świadczenia pracy była już wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 września 1998 r., I PKN 335/98, OSNAPiUS 1999 nr 20, poz. 648; z dnia 3 listopada 1997 r., I PKN 327/97, OSNAPiUS 1998 nr 16, poz. 476; z dnia 21 października 1999 r., I PKN 323/99, OSNAPiUS 2001 nr 5, poz. 157; z dnia 28 października 1998 r., I PKN 398/98, OSNAPiUS 1999 nr 23, poz. 751; z dnia 4 grudnia 1997 r., I PKN 422/97, OSNAPiUS 1998 nr 20, poz. 600). Ma to znaczenie, gdyż „istotność” zagadnienia prawnego powinna być uzasadniona tym, że jest ono nowe i dotychczas nie było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego albo jest odmiennie oceniane w judykaturze. W rozpoznawanej sprawie cechy tego rodzaju nie występują.

Powyższe rozważania wyjaśniają też, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona.

Kierując się powyższymi uwagami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Koszty postępowania kasacyjnego rozliczył według zasad z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c.